

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 72. ANUL XV.

Sabiu, in 7/19 Septembrie 1867.

Telegrafulu ese de done ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 po 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Doué dile prin tíera.

II.

„A vorbi de cultura e forte lesne, dara poporulu e inderatnicu si nu vrea sa scie de asemenea predici“ se reflecteaza forte de multe ori. Si candu trece omulu pre campii de altmintrea dela natura frumoase, cari insa suntu intrerupte ici si colea de cate unu conglomeratu de locuinte, cari si singuratiche si preste totu paru o ironia a naturci, dara de altmintrea se numescu sate in totalitatea si case in singuratatea lor; candu le vedi pre aceste strimte si strimbe, garbovite de tempa si de elemente, cu nesce ferestutie catu pumnulu, espuse libertatii celei mai nefericite, fara garduri seu alta ingraditura impregiaru si pre putine in societatea vre-unei cladiri economice; neci o urma de gradina, neci de pomi, neci de legumi in apropiare, dara aceste din urma inlocuite de nesce resfatiate burueni ale pustiuului; candu vedi mai departe pre locuitori de ai acestoru triste si doióse locuri atunci ti vine a dice, ca in adeveru aici inderatnicu a devenitu o lene amurfitore de ori ce intreprende si aici ori si ce incercare de a vindeca prin cultura aru fi o intreprenderi desierta. In acest'as'aru intari trecatorii prin atari locuri candu vedu ca casa lui Ddieu, biserica, unde omulu din candu in candu, lepadandu pre vre-o cate-va momente grigile acestei lumi pamantene, sa se pota aventu cu cugetele se la faatoriulu seu, — este mai de a nu se cunoáce din cealalta miseria; candu vedu ca scola e totu asiá de misera, unde sa se plante in anim'a generatiunelor venitoria totu ce e necesariu, pentru a desvoluta in ea nisuint'a catre o vietia mai marétia, din carea sa se veda in adeveru ca omulu e domnu preste fapturile celelalte ale pamentulu. Cu tote aceste cercetandu cine-va mai cu deameruntulu afla lucrurile cu totulu altfelu. Afla d. e. ca acesti omeni dela inceputulu celu d'antaiu alu primaveri lucra mai ne intreruptu, afla ca ei in multe locuri nu cautu a tine neci dumineci neci serbatori; dara de alta parte afla si aceea, ca nu au neci o impartie in lucru si neci o economie in si cu paterile lor; afla ca tota activitatea lor fiindu stensu tiermurita numai pre langa unele lucrari e unilaterala si nefavorindu tempurile anulu acestei ostenele unilaterale de multe ori tota trud'a se zadarnicesce si sporu atunci nu pote fi. Mai adauge apoi ca acésta urmare are inflointia si asup'a spiritulu, care devine mai putinu mobilu (miscatoriu) si nu se scie afla degraba in impregiaru ce vinu pre neasceptate; mai pune ca suntu apoi omeni de aceia cari au mai multa esperintia de vietia, dara mai putina anima, seu dora neci decum, cari se folosescu de nesciint'a poporulu si cautu a i exploata tota activitatea in folosulu personalu egoisticu: — folosindu-se seu deadreptulu de perplexitatiile poporulu, seu tragendulu mai intaiu prin dedarea la beuturi spirituóse si alte mijloce si uneltiri in perplexitati.

Ei bine! avemu, deca nu destule, dara unu numeru insemnatu de scole, in care viitorimea sa invetie a ceti si scrie; s'aru pare cui-va ca s'a facutu destulu pentru delaturarea celor enumerate; nu se starnesce inse in cele mai multe parti gustulu de cetitu. Vre-o cate-va foi periodice si putinele carti ce le avemu stau inca ca nisce comori nedesgropate si nefolosite, pentru ca si aici ce au invetiatu ore candu, pare ca au invetiatu pentru ca dupa ce esu din scola sa uite. Scolele de repetitiune din dumineci serbatori, in mani'a cercuarielor ordinarietelor in repetite renduri, suntu nebagate in sema si dieu! bine aru prinde, candu cate unu natunalistu de cei mai marisiori cum ii avemu in multe parti, preotu seu mirénu, candu facu visitatiunile lor celu putinu in rendulu alu doilea, adeca, dupa diurne si particularele de calatoria, aru cugeta si la stáruint'a si in-

demnarea la aceste scole si inca chiaru si cu omeni veritnici. Poporulu nostru e unu poporu banu, e unu poporu docilu. Elu aru imbratsia bacurosa invetiatur'a, candu aru vede unu zelu din partea aceloru ce are sa li-o dea. Cu placere mare amu vediutu cum omeni se gramodescu in unu locu pre langa cate unu preotu, in altu locu pre langa unu invetiatoriu si iera in altulu pre langa unu notariu comunalu, pentru ca sa auda ce le cetesce din „no-vele.“ Si cu mai mare in sa amu vediutu, candu insusi tieranulu romanu tinde man'a dupa diurnu, lu desface, cetesce si esplica altor'a cele cetite.

In fati'a celoru de mai susu, rele si bune, cari ne-a remasu impressiunate, venimu la rezultatu dela atinsu totu in cele de mai susu. Mesurile care suntu a se lua pentru poporu asiá dara nu aru trebui deocamdata sa fia neaperatu immultite, ci mai vertosu acele ce suntu deja cu aceeasi buna credintia si cu acelasi zelu puse in lucrare.

Luminarea castigata in tipulu acest'a cultiva si nobiliza anemele si spiritele si apropie pre omeni mai tare spre a se asociu. Din asociarile lor voluntarie la inceputu se potu desvoluta unele regulate, a caroru scopu sa fia dupa impregiarile locale, despre economia, despre industria, despre negotiu si asiá mai departe.

Lucrulu capeta in tipulu acest'a alta fatia mai via si icon'a cea trista de mai susu o ai vedea disparendu pre di ce merge, facendu locu la orasiela mai curatiela cu terguri bune, si la sate ma regulate cu cladiri frumoase si solide incungiurate de gradini cu legumi si cu pomi de totu felulu.

Eveneminte politice.

Sabiu, 6 Septembrie

Sambat'a trecuta a fostu ierasi consiliu de ministri din ambe cabinetele in care s'a intielesu asup'a operatulu, ce are a se asterne deputatiunilor.

Comitetele casei deputatiloru dela senatulu imperialu se afla in deplina activitate. Mai multe proiecte de legi, ca froptele ostenelelor acestoru comitete le vedemu deja publicate. Amintimu de legea pentru casatori'a civila si despre drepturile cardinali. Cea dintaiu a esitu din pen'a lui Dr. Mühlfeld si cea din urma din a deput. Waser (Cetimu ca intre ramificatiunile drepturilor cardinali a deput. Waser va mai veni odata unu proiectu de lege pentru casatori'a civila, si apoi de lege scolaria si de unu codice penalu).

Despre Ungari'a scrie unu corespundinte din Vien'a la Schlesische Zig., ca tote scriere ce vinu de acolo constatéza ca influint'a stangei din diet'a pestana cresce din di in di si ca cele mai de aproape alegeri regimulu va trece in manile acelei partide.

La „Politik“ din Prag'a se scrie ca Prussia se pregatesce cu armari energice din tote puterile.

Atingetoriu de afacerile Croatiei aflamu dupa Zkft, ca s'a mai facutu unu pasu spre incorporarea acelei'a la Ungari'a. Comptulu de statu alu Croato-Slavoniei, ce sta pana acum sub suprem'a c. r. curte de compturi din Vien'a in cele administrative s'a subordinatu ministeriulu ungurescu. Dela 1 Septemvre incependu tote avisarile de bani pentru autoritatea mentionata de controla a Croato-Slavoniei si pentru personalulu ei, cari pana aci veneau de deadreptulu dela Vien'a la Agram, voru veni de aci incolo dela Vien'a la ministeriulu de finantie ungurescu.

In Romani'a ministriulu de justitia Arionu si-a datu demissiunea. In loculu lui a pasitu Argiropulo.

Congresulu de pace din Geneva deveni in cele din urma ale sale cam nepacnicu, incatu befranulu Garibaldi lu parasi inainte de incheiare. Garibaldi au facutu la acestu congresu urmatoarele pro-

puneri: 1. Tote natiunile suntu sorori; 2. resbelulu intre densesle e cu neputintia; 3. certele sa se deslege prin congresu; 4. membrii congressulu sa se alega din reuniunele democratice ale diferitelor tieri; 5. fia-care membru are numai unu votu; 6. papismulu, sect'a cea mai stricaciósa din tote sectele, se declara de caditu (entusiasmu freneticu, toti se scola de pre scaune si aplauda cuventatoriulu); 7. Religiunea lui Ddieu se primesce de catre congresu si toti membri se indetorescu a o lati preste totu rotundulu pamentulu (murmuru si contradicteri din partea ateistiloru (cei fara Ddieu) si a materialistiloru); 8. Religiunea lui Ddieu e religiunea adeverulu si mintei; 9. preotimea descoperirei si a intunereculu sa se inlocuiesca prin cea a Dumnieieirei, a geniulu si a priceperci; 10. latirea democratiei morale a omenilor de omenia. Poporele cele stricate au incetatu de a fi republicane; 11. Latirea religiunei lui Ddieu prin instructiune si educatiune. Singura democrati'a pote pune stavila resbelulu carele e biciulu despotismulu; 12. Slavulu are dreptu sa combata pre tieranulu seu. Acest'a e uniculu resbelu iertatu. — Din aceste si din certele cele sgomotoase ce s'au petrecutu in congresulu cu numele celu atatu de frumosu alu pácei se vede, ca cine suntu membrii cari lau adusu in vietia si de aci si va pute face ori cine si deducerea rezultatelor lui.

Sabiu 5 Sept. Amu intielesu cu mare placere ca Esc. Sea Metropolitulu nostru Andreiu Br. de Siagun'a, ca Inspectoru supremu scolariu, inca in ver'a trecuta, au luat mesuri pentru introducerea a doué catedre noue in Gimnasiulu nostru gr. orientalu din Brasiovu, si adeca catedra de desemnulu lineariu si de limb'a francesca. Catu pentru cea din urma aflamu mai departe ca Dlu P. Lusinénu la invitarea Eforiei gimnasiale s'au aflatu miscatu de acésta initiativa a Esc. Sele, Supremulu Inspectoru scolariu, si-a oferitu servitiulu seu Gimnasiulu nostru din Brasiovu gratuitu. Mai e de a se insemna, ca ce se atinge de onorariulu de 300 f. v. a. carele era meritulu pentru catedr'a de limb'a francesca, din partea Eforiei gimnasiale, D. Lusinénu a espiarmatu dorint'a, ca acest'a sa se puna la dispositiunea Supremei inspectiuni scolarie, carea din urma, ni se spune, ca a si dispusu, ca acesti bani sa se intorca in favorea vistieriei gimnasiale. — Credemu ca acésta nobila si marimósa fapta a D. Lusinénu merita a se aduce la cunoscint'a publica a intregulu nostru publicu romanu, pentru ca fia-care omu binesimtiatoriu sa aiba ocaziune a se bucura dimpreuna cu noi de zelulu si de sacrificiulu celu pre catu de frumosu, pre atatu de realu si folositoriu, ce lu aduce Dlu Lusinénu pre altariulu natiunei sele. Ce avantaju capeta gimnasiulu nostru prin ridicarea atinselor doué catedre, lasamu acést'a in judecat'a Parintiiloru, si barbatiloru de litere. —

Sabiu 6 Septemvre. (Asociatiunea. — Alegere de superint.) Eri si astadi s'a tinutu siedint'a comitetulu Asociatiunei sub presidiulu ordinariu alu Escel. Sele Vas. Popu. Afara de membrii din locu partcipara si Ilustr. domni consiliari cav. de Bolog'a si Elia Macelariu. — Alegerea de superintendentu pentru conf. luterana din Transilvania se facu astadi.

Conferintiele invetiatoresci din protopiatulu I. alu Brasiovului.

Satulungu 22 Augustu 1867.

Aceste conferintie se tinura estu tempu la scola noastra capitala normala din Satulungu in 21 si 22 l. c.

Invetiatorii adunati toti acolo acceptau cu bucuria sa bata ora, ca sa intre in S. biserica, sa chieame ajutoriulu acelu Atotputernicu asupra-le, si apoi sa li se deschida conferintiele.

Dupa servitiul divin, cu care s'au facutu invocarea spiritului sântu, intrara Invetiatorii pre la 8½ ore (diminetti'a) sub conducerea Prea vrednicului domnu Protopopu I alu Brasiovu Iosifu Baracu, a căru'i'a obiecte de speculatiune nu sunt altu-ceva, decâtu : spiritulu și anim'a poporului seu a le cultivá, a le nobilitá prin cunoscintie folositoare, moralitate, religiositate, și amóre fratiésca și natiunala, ca asiá poporul sufletesce redicatu, se redica apoi de sine și materialicesce, și in tota privinti'a, sub — conducerea, dicu a acestni prea vrednicu barbatu, intrara Invetiatorii veseli in edificiu scólei capitale de aici, unde se deschisera conferintiele prin o conventare din partea laudatului domnu Protopopu, fórté potrivita.

In acésta conventare arată DSea pre largu scopolu și folósele conferintieloru invetiatorești, in cãta mesura i-si potu imbogati Invetiatorii cunoscintiele lorú impartásindu-si unulu altui'a esperintie de inlesniri : in propunerea obiecteloru de invetiamentu, in indreptarea gresieloru de educatiune la copii, in incuragiarea de a purtá cu zelu servitiulu invetiatioreșcu, s. c. l., care sciu ca potu contribuí la fericirea și progressarea tinerimei poporului nostru. Arata apoi ca la visitatiunile făcute in scólele din Protopopiatu a aflatu multa deosebire intre propunerea de acum și cea dinaintea intemeierei conferintieloru invetiatiorești, și incheia cu aducere de mare multiamita Escelentiei Sele Parintelui Archiepiscopu și Metropolitu Andreiu Br. de Siagun'a, pentru neobosit'a sea parintésca ingrigire de perfectiunarea Invetiatoriloru și inflorirea scóleloru nóstre.

Au alesu apoi de conducatoriulu alu conferintieloru pre D. directoru alu scólei capitale din Satu-lungu I. Dorc'a și de protocolistu pre D. directoru alu scólei capitale din Brasiovu G. Belisimu.

Dupa aceea s'au făcutu conscrierea Invetiatoriloru, cu care s'au incheiatu conferinti'a I la 11 și ½ ore.

In conferinti'a a II tinuta dupa amédi dela 3—6 ore, Domnulu conducatoriulu I. Dorc'a, dupa o esplicare in trasuri generali asupr'a materiei conferintiale prescrie, imparti materi'a dupa conferintie (siedintie) și adeca : pentru conferinti'a a II „Desvoltarea in copilu a — puteriloru trupesci. — Escursiuni la verdéti'a“; pentru conferinti'a a III. „Desvoltarea in copilu a puteriloru spirituali, — Desceptarea și esercerea atentiunei. — Cetirea cã atare și cã materia pentru ocupatiuni domestice — scripturistice. — Computulu“; pentru conferinti'a din urma „desvoltarea in copilu a puteriloru spirituali — cultur'a morale“, apoi cetirea disertatiuniloru.

La discutatiunea asupr'a materiei aratate au luat parte toti Invetiatorii presenti, iera cu deosebire, DD. conducatoriulu I. Dorc'a, A. Verzea, D. Cio-

flec, I. Dobrenu, D. Domnisoru, I. Petricu, D. Ghimbiesianu, A. Bersanu, R. Jantea, I. Eremia, I. Modorcea, A. Vajiu, St. Manole, și G. Tierenu. Dlu invetiatoriu in Turchesiu și parochu N. Soiu, dupa conscriere, cu parere de reu a debuitu sa lase conferintiele, avendu sa plece cá comisariulu scolarulu la Caransebesiu.

P. on. D. Protopopu Iosifu Baracu a făcutu multe deslusiri folositoare asupr'a temeloru și intrebárilor conferintiali. DD. preoti R. Pope'a și I. Verzea inca esplicara asupr'a temeloru și intrebárilor susu numite.

Mai luara inca parte la conferintie și alti Dni preoti de aici, apoi d. Pictoru din Romani'a M. Popu, d. Notariulu de aici I. Popovicu, d. economu de aici P. Manole, și altii.

Avu potu sa dicu mare placere ascultatoriulu simfiorulu, audindu in conferinti'a a II cum tratau Invetiatorii presenti despre principiile dietetice, ingrigirea asupr'a copiiloru in perioadele fragezimei lorú (cã repetitiune din a. tr.) atatu de folositoare pentru parinti și invetiatori; și apoi despre folósele escursiuniloru la verdéti'a (escursiuni ordinare, escursiuni la festivitátea maialului); enumerara mai multe jocuri de acelea, prin cari i-si punu corpulu in miscare potrivita, ochii in incordare la calcularea distantieloru etc.; vorbira apoi despre escursiuni la alune, la ghiatia. etc. etc. —

In conferinti'a a III s'a tratatu despre aduce-rea prunciloru la „atentiune.“

Aici conferinti'a a desvoltatu urmatórele :

Atentiunea se póte desceptá in copilu aratandu-i intai lucruri, pre care le-a mai vedutu și se interesedia de ele ;

La inceputu sa fia esplicatiunea scurta și pe intielesu, cá sa nu obosésca copilulu ascultandu ;

Sa nu arete copilulu mai multe obiecte deodata ;

Obiectulu, care nu este pentru copilu de interesu nemijlocitu, sa-lu puna in legatura cu vre-unulu, de carele se intereséza copilulu, — și asiá s'a recunoscutu ca numai prin interesarea copiiloru și prin desceptarea simtiului de ónore, castigandu-le anim'a asupr'a obiectului luat inainte, (dara nu prin asprime) se potu deprinde copii la atentione.

S'au aratatu și unele cauze, din cari devinu copii neatenti, apoi mijlócele, prin cari s'aru poté acelea delaturá.

S'a luatú apoi cetirea inainte, s'a făcutu repetitiune asupr'a celoru dise in conferintie an. tr. despre scriere și cetire, și s'a aretatu, cum are sa fie cetirea frumósa și la intielesu.

Mai incolo s'a vorbitu despre computulu in scól'a populara.

Iera conferinti'a a IV a fostu fórté seriósá.

Aici s'a aratatu și otáritu ca : pre copii ii póte face sa implinésca regulile moraliátiei de voi'a

loru, deca mai intai ii va face invetiatorulu conoscuti cu ce va sa dica „purta buni“, și esplicatiunea ilustrandu-lu prin istoriére morale ; apoi sa indemne, ba chiaru sa puna pre copii a a face fapte morale ; sa le descrie cu colori urite faptele immorale ; sa-i abata și impedece dela apucaturi rele.

Dojenele au sa fie scurte și ponderóse.

Infuriare, artiagu, etc. trebuiescu sterpíte, — totusi, alte mijlóce sa usitedie la sterpirea artiagului devenitu a dóu'a fire in copilu, și ear altele la celu esitu din vre-o cauza momentana. Mai incolo ca neputendu prinde locu sfaturile, povetile, dojenele in anim'a unui copilú cerbicosu, ori cu simtiulu tempitu pentru-ce este sublimu, pentru adeveru, dreptate, dragoste, — sa intrebuintiedie invetiatorulu și alte mijlóce, a-lu indreptá pe unulu cá acel'a; totusi pedéps'a trupésca sa nu o aplice decâtu la casuri fórté grele, și in contielegere cu parentii copilului și inspectorulu scólei. Ca indata dupa gresiel'a comisa, este anim'a turburata și prin urmare nu este capace de a primi dojan'a, ca dojan'a se face cu folosu numai fiindu anim'a celui gresitu liniscita etc. —

Apoi urmá cetirea disertatiuneloru.

D. Directoru alu scólei capitale din Brasiovu, G. Belisimu, s'a pregatitu pentru aceste conferintie cu disertatiunea „Metodulu de a deprinde pe copii in scriere și cetire.“

A cetitu și desfasuratu verbalu sinoptice acea disertatiune, cãci tempulu erá scurtu.

In acést'a : tractéza despre mai multe metode de scriere și cetire din timpurile trecute și presente ; da apoi nisce esercitii pregatitoare pentru scriere și cetire ; mai pre urma propune nisce mijlóce de a inlesni pre copii in scriere și cetire. — Conferinti'a a aflat'o de buna.

Apoi D. Conducatoriulu alu conferintieloru I. Dorc'a provóca pre invetiatorii presenti amesuratu materiei conferintiali prescrie : „Sa-si insemneze fia-care dintr'ensi intr'unu diariu anume greutáțile mai insemnate pre cari le-aru intempiná“, tratandu cu copii, și mijlócele prin care le-au delaturatu.

Atari insemnári sa le impartásiésca apoi conferintiei generale la anulu venitoriu in scrisu.

Pré Onoratuulu D. Protopopu Iosifu Baracu numesce o comisiune a cãrei membrii sa fia invetiatorii dela scólele capitale din Brasiovu și Satu-lungu, cu scopu de a concepe unu proiectu despre obiectele de luatú inainte in conferintiele anului fiitoriu. Care teme, dupa-ce s'aru primi de corespondiatóre de cátra locurile mai inalte, sa le resolveze invetiatorii in conferintiele lorú lunarie in parte; rezultatele sa le tréca la protocolu; protoco-lele cu acele rezultate sa le astérna apoi conferintiei generali spre esaminare și indreptare.

FOISIÓRA.

Órele libere.

de R.

IV.

Balanu și Barsanu de Sinc'a.

Cu impartásirea actului sinodale alu protopopiatului fagarasianu de dato Sinc'a 2 Maiu 1729 amu fostu promisú stimaveriloru lectori unele documente istorice privitoare la familiile nobile románe, ce ocuru in acelu actu sinodale cá factori principali.

Intre acesti'a vino mai intaiu famili'a boeriloru Balanu și Barsanu de Sinc'a cá incusatori pentru un strana in bisericá, pentru a cãrei revindecare ei se provoca la anticitatea boeronale a familiei lorú.

Acést'a me indemná a luá notitia de vechile lorú documente familiare și nobilitare pentru aceea, ca invetiásemu dela Contelesu Iosifu Kemény de a nu trece cu vederea nice cele mai mici acte vechi, mai cu séma a familielorú nobile, care stau in legatura strinsa cu istori'a patriei, și care ori-cátu de neinsemnate s'aru paré ele la prim'a vedere, de multe ori arunca câte o radia fecunda asupr'a multorú evenimente pâna acum ori necunoscute, ori nu destulu dilucidate. —

Eu infalsiediu un'a diploma boeronale a familielorú nobile Balanu și Barsanu de Sinc'a și Ohab'a din cuventu in cuventu precum urméza, la care apoi voiu adaugá și unele reflesiuni ale mele, cele ce amu credutu de a le poté combiná cu acestu vechiu documentu. —

Diplom'a originale pre pergamentu, care se a-

fla la mân'a familiei suna asiá :

Nos Maria Christierna Dei gratia Tranniae, Moldaviae, Valachiae Transalpiniae Princeps, partium Regni Hungariae Domina et Sicularum Comes etc. Nata Archidux Austriae, Dux Burgundiae, Comes Tyrolis et Goriciae, etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significan. quibus expedit universis. Quod pro parte et in personis Agilium Barzan Ilae, Stoyka Ilae et Alde Ilae filior. Agilis quondam Ztany Ilae filii quondam Ztan Salomon, Item Alde Demitru, Salomon Demitru et Ztoya Demitru filior. quon. Alde Demitru filii similiter Ztan Salomon, nec non Ztoyka Boyle et Demitru Boyle filior. Coman Boyle filior. quon. Salomon Boyle Boiaronum videlicet possessionis nostre Synka in Districtu superiori terrae nostrae Fogaras, existentis habitae, exhibitae sunt nobis quaedam literae Magnifici quon. Stefani Maylad alias Dni terrae nostrae Fogaras in Pergameno patenter confectae sigilloque eiusd. pendenti et authentico in caera rubea impressivae communitae. Quibus mediantibus progenitores dictor. exponen. mediam partem Boiaronatus possessionis Synka et tres quartas possessionis Ohaba per notam infidelitatis in quorum ante illud tempus pacifico prestitissent dominio amisissent, postq. longas intercessiones in gratiam redissent et dictas portiones eor. iam aliis collatas pecuniis eorum propriis redemisset ac demum eos idem Stephanus Maylath in praedictar. portionum Boiaronatum nec non eorum quarumvis utilitatum et pertinentiarum dominio novo suae donationis et confirmationis titulo insigniter tenore infra-scripto. Supplicatum, quoque nobis est humillime ut nos easdem literas oiaq. et singula in eisdem contenta ratas gratas et accepta

haben. clementer approbar. notificar. et confirmar. dignemur. Quorum quidem Irar. tenor talis est: Nos Stephanus Maylad Liber Dominus terre Fogaras Vaivoda Regni transilvan. et Sicular. Comes etc. Memoriae commendamus tenore praesent. significan. quibus expedit univers. et singulis, quod cum nos feria tertia proxima post festum omnium sector. una cum duodecim juratis Boiaronibus nris huius terrae nostrae pro discutien. causis pro tribunali concessissemus. Tunc Agilis Sthan Salomon, Alde Salomon et Salomon al Wancze de Synka coram nobis personalit. constituti, sponte et libere confessi sunt in hunc modum: Quomodo in elapsis temporibus vezt tempore quon. domini Mihne alias Wayvoda Regni Transalpinen et tempore quon. Domini Pauli Thomori tunc Comitis et Castellani huius castri nostri Fogaras fuerunt multi Boiarones huius terrae in infidelitate adinventi, ac de sub obedientia castellanor. alienati ad quorum respectum et praefati exponen. vezt Stan Salomon, Alde Salomon, Salomon al Wancze de sub obedientia praescripti domini Pauli Thomori fuerunt alienati, qua de causa ipsi praefati exponen. ad Transalpiniae Regnum introfugien. ibiq. moram haben. pro qua infidelitate praefatus Dominus Paulus Thomori totam partem haereditatis ac Boiaronatus eor. in possessionibus Synka et Ohaba sitas et existen. una cum oibus proven. ad easdem possessiones de iure et ab antiquo pertinen. spectan. et pertinere debent. cuiusdam agili Pirvuluy de Synka pro flor. quinquaginta vendidisset et appropriasset, qui sczt Stan Salomon, Alde Salomon et Salomon al Wancze ex illa infidelitate et alienatione in gratiam nostram reversi sunt, nobisque supplicati, ab infidelitate eorum,

Apoi incheia Prea onoratul Domnu Popu Iosifu Baracu conferintele, prin o cuventare forte potrivita; in care i-si exprima placerea asupra raspunsurilor celor potrivite date de invetiatorii presenti la temele conferintiale, si i provoacă sa urmedie si de aci inainte asemenea, neuitandu-si nici odata de implinirea cu scumpetate a chiamărei loru cei forte grele, pentru care voru ave respaltire dela Dumnedieu, dara si dela omeni. — Ca Escelentia Sea, Prea Sântitulu Parinte Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a, (la pronunțarea acestui nume marețiu, — resună: „Sa traisea!“ — ceea ce se urmă in repetri sgomotose) dupa cum este tuturor cunoscutu, inca nu uita pre invetiatorii cei zelosi, cari i-si implinescu cu acuratetia datoriele chiamărei loru; ei la vremea cuvenita ii spriginescu dupa demnitatea loru etc. etc. — Poftescu apoi Escelentiei Sele, Pré luminatului si pré sântitului Parinte Archiepiscopu si Metropolitu, viētia indelungata, si dile senine!

Dupa care Invetiatorii multiamindu Escelentiei Sele pentru binefaceriile parintesci revarsate asupra scōloru; multiamindu P. on. D. Prot. Iosifu Baracu pentru dragostea parintēscă cu care i intempera in tōta priviōtia; multiamindu si Dloru Preoti presenti pentru interesulu ce l'au vaditu asupra conferintielor loru; dandu-si mân'a reciproce; pofțindu-si din anima a se revede sanetosi, se re'n-tōrsera fia-care la ale sale.

Unu amicu alu conferintielor invetiatoresci.

Protocolulu

siedintielor directiunei Asociatiunei aradane pentru cultur'a poporului romanu tinuta in an. 1866/7.

Siedintia IX.

(ordinaria.)

tinuta in Aradu in 16 Aug. n. 1867.

Presiedinte: Mironu Romanulu directoru secundariu.

Membri oficiali: Emanuelu Misiciu perceptoru, Lazaru Ionescu fiscalu subst.— Ioanne Goldisiu esactoru subst.— Teodoru Serbu bibliotecariu subst. si Julianu Grozescu notariu.

Membru asistentu: Ioanne Popovicu Deseanu.

84. Autenticandu-se protocolulu siedintiei trecute, dlu presiedinte recomanda directiunei pre notariulu non alesu Julianu Grozescu, totu deodata fostulu notariu Ioann Goldisiu predă urmatoriului seu actele directiunei.

Determinatu. Notariulu nou alesu se introduce in postulu seu si cu acēst'a primescu conducerea mai departe a protocolulu.

85. Apropiandu-se tempulu pentru defigerea terminului adunării generale pre anul 1867/8 a Asociatiunei, dlu presiedinte trage atentiunea directiunei la acēsta impregiurare insemnata.

Determinatu. Pentru defigerea terminului adunării generale si in pririti'a pregatirilor cuvenite la acea adunare, se decide tinerea unei siedintie extraordinarie a directiunei in 24 Augustu nou an. c. si spre acestu scopu dlu presiedinte e rugatu a face acēst'a cunoscutu si Dloru membri esteri ai directiunei.

86. Dlu Ioann Popovicu Deseanu că presiedintele comisiunei emise pentru revisiunea regulamentului casei, arata cumca in urmare indepartării si demisiunării dloru comembri: Besanu si Drag'a, e de lipsa intregirea acestei comisiuni, dreptu-aceea totu de odata propune alegerea altor membri.

Determinatu. Aretarea dlu Ioann Popovicu Deseanu se ia in drēpta consideratiune si in loculu dloru demisionati se alegu dd.: Lazaru Ionescu si Ioanne Goldisiu, ayendu de a participă in acea comisiune si notariulu directiunei.

87. Notariulu cetesce consemnarea acelor domni, cari pe bas'a declaratiuneloru alaturate voescu a fi alesi pe an. 1866—1869 de membri noi ai Asociatiunei, precum si a acelor'a, cari prin obligamentu nou si-au declaratu dorintia de a remane si mai departe membri ordinari ai Asociatiunei, totu pre anii 1866—1869.

Determinatu. Pre bas'a consemnării dintăiu s'au alesu cu umanitate de membri ordinari ai Asociatiunei urmatori domni:

(Consemnarea o vomu publică in cutare nr. venitoriu Red. Alb.)

Iēra pre bas'a consemnării a dōu'a s'a luat spre sciintia remanerea mai departe de membri ordinari ai Asociatiunei a urmatorilor domni: (Se va publică mai târdiu Red. Alb.)

88. Dlu presiedinte propune că membrilor noi alesi sub nr. de mai susu (87), sa li se imparta diplomele la cea mai de aproape adunare generala a Asociatiunei.

Determinatu. Se primescu. Acestu protocolu s'a autenticatu in siedintia extraordinaria a directiunei din 24 Augustu n. 1867. Ioann Popovicu Deseanu m. p. presiedinte subt. Iulianu Grozescu m. p. notariu.

Principatele române unite.

Bucuresci, 29 Augustu.

Duminec'a trecuta, 27 Augustu, la 2 ore dupa amēdi, dd. membri ai societății literare cu dlu ministru alu instructiunei publice in capu, au avutu onōrea de a fi primiti de I. Sea Domitorulu si de

a supune statutele *) constitutive ale societății, inaltei aprobatiuni a Mariei Sele.

D. Gusti, ministru Instructiunei publice si alu cultelor, a roslitu cu acēsta ocașiune urmatorulu cuventu:

„Prea Inalțiate Dōmne!

„O rara si frumoșa ocașiune me aduce astadi in presenti'a Vōstra! Confirmarea statuteloru academiei române din Bucuresci, a reanimatu dorintia doctiloru ei membri, de a se infățisă inaintea Mariei Vōstre, si a depune omagiurile loru Domnitorului Romaniei, Carolu I.

„Mari'a Ta, me simtu ferice putendu a ve reinfățisă acestu eruditu corpu.“

Mari'a Sea a respunsu:

„Domnilor!

„Amu primitu cu o via placere statutele lui crate de DVōstra si considerandu-le că pactulu definitivu ce constitue societatea literara, le amu aprobatu cu cea mai mare multiamire. Eu suntu convinsu ca frumoș'a opera, dēma lucrare ce ati intreprinsu, nu va inturdiă de a fi încoronata de celu mai bunu succesu.“

Dupa acēst'a, dlu Heliade Radulezcu, s'a esprimatu astfelu:

„Prea Inalțiate Dōmne!

„Este cunoscutu de toti ca limb'a este nodulu celu mai tare si sacru ce unesco si lēga mai multi populi intr'o singura natie.

„Limb'a romāna a conservat'o in germine de mai multi seculi numai biserica. Mai multu de o jumetate de seculu toti barbatii de elita ai Romānilor si-au aretatu cea mai ardinte dorintia, si si-au sacrificatu o mare parte din viētia, spre a vede acēsta limba in stare a putea exprimă intr'aceasi uniformitate, si tōta scēntia umana din dilele nōstre.

„Incereări s'au făcutu pentru intr'uniri de barbati competenti. Se pare ca in decretelē prevedintiei ce umilea si inalțiat'ă popōre, a fostu rezervatu pentru Mari'a Ta, stabilirea unei societăți academice.

„Prin aprobarea statuteloru nōstre ai pusu, Pré Inalțiate Dōmne, pétr'a unulara acestui frumosu edificiu.

„Ne simplimu ferici, Prea Inalțiate Dōmne, ca amu fostu alesi spre a fi convocati de Mari'a Ta spre a pune mân'a dreptu cooperatori la acēsta mare faptu.

„Si dēca mi va fi ertat' de a asemenă acēsta academia cu unu templu alu litereloru si alu sciintieloru, atunci noi chiamati că nisce simpli sacerdoti, te rogāmu Prea Inalțiate Dōmne sa binevoesci a fi pontificele si protectorulu nostru.“

„La ori ce intreprindere se cere coragiū. Laborile onor. mei colegi in vederēza coragiulu si stăruintia loru. Spre a reusi insa la intreprindere, se cere prudentia. Si cutēza Prea Inalțiate Dōmne, in numele tuturor colegiloru mei, a incredintia pe M. Ta, ca numai prin prudentia vomu pune tōte puterile, spre a fi demni de inaltele cugete ale Mariei Tale.“

Apoi Domnitorulu a binevoitu a convorb' cu fia-care membru alu societății.

Astadi Luni, la 28 Augustu, Domnitorulu a intr'unitu la dineu mai multi membri ai societății literare romāne.

Discursu roslitu la redeschiderea Curtei de cassatiune si iustitia de Dlu Papiu Ilarianu.

(Urmare din nr. trecut.)

2. „Crime si delictelē in exercitiulu functiunei. Mai multe ratiuni de ordine publica au indemnatu pe legiitoru a se abate putinu dela dreptulu comunu, candu e vorb'a de darea in judecata a unui functionaru pentru faptele comise in exercitiulu functiunei. Legiitorulu trebuia a fi de o potrivă preocupatu de dōue lucruri: ca, de o parte, fapt'a functionarului se nu rema nepedepsita, eara de alta, autoritatea publica in se nu fia asuprita cu usiurintia. Impinsu de asemenea motive, legiitorulu in legea criminala asiēza deosebite regule de procedura si competintia pentru urmarirea si darea in judecata a functionariloru judecatoresci, dupa felulu faptei si dupa positiunea ierarhica a judecatorului. De asemenea, pentru functionarii administrativi, legea procedurii criminale, de si-i trametia inaintea tribunalorulu

eos excipien. in gratiam nostram accepimus ipsos praefatos exponen. in praescriptas haereditates aviticas intromissimus in gratiam nostram accipien. qui praefati exponen. vczť Sthan Salomon Alde Salomon, Salomon al Wancze a filiabus praefati Pirwuluy de Synka et Stanislaw de Reche praescriptas haereditates eor. pro flor. octoginta coram nobis redemerunt vczť aequalē medietatem possessionis Synka et tres quartales possessionis Ohaba—, quae ab ipsis antea erant alienatae una cum montibus, albis Gerkanulu et Dunaya nominatis, sylvis, nemoribus, rubetis, pratis, foenetis, terris arrabilibus cultis et incultis, molen. molendinor. locis, rivulis, glandinibus ac cuiuscunque utilitatibus et prov., quocunqu nomine vocitatis ad easdem possessiones Synka et Ohaba spectan. pertinentia et pertinere deben. Ipsosq. praefatos exponen. Zihan Salomon Alde Salomon al Wancze in praescriptis bonis et haereditatibus eorum haereditavimus in filios filior. suor. filii Zihan Salomon Alde Stoyka Ilie Domitro filij Alde Salomonu Domitru Salomon haeredum per haeredes possidendum, tenen. pariter et haben. imo damus, donamus, conferimus et haereditamus. Harum nostrarum vigore et testimonio lrar. sigilloq. nostro munitar. median. praesentibus ibidem duodecim Iuratis Boiarombus sedis nostrae vczť Alde Bika de Woywoden, Radul de Lyszā, Opra Bozgach de Wysd, Comsa de Bessembak, Barbat de Dragus Sandor de Zombatha, Salomon de Wenechia, Ztanislau de Reche, Man Iuga de Kopachel, Beka de cadem; Cryzthe Mile de Illien, Idomir de Waad. Datum in sede nostra Judiciar. die supra notato. Anno domini Milesimo quingentesimo tricesimo quarto. Nos itaque praemissa supplicatione nobis

modo quo supra peracta, clementes exaudita et admissa praescriptas lras dicti quon. Stephani Maylad Donacionales non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas sed omni prorsus vitio et suspicione caren. praesentibus lris nostris de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aequali insertas et inscriptas quoad omnes et continen. Articulos, clausulas cta eatenus quatenus eadem rite et legitime existen. emanatae iuribusq. earum veritas suffragatur ratas gratas et accepta haben. acceptavimus, aprobavimus, ratificavimus et confirmavimus memor onibus ipsorumq. haeredibus et posteritatibus univers. perpetuo valitur. harum nrar. vigore et testimonio lrar. median. In cuius rei memoriam firmitatemq. perpetuam praesentes lras nras pendentis gilli nostri munimine raboratas praedictis Boiarombus nostris ipsorumq. haeredibus et posteritibus univers. dand. duximus et conced. Praesentibus perlectis exhiben. restitutis. Datum Albae Juliae Lunii Anno domini Milesimo quingentesimo Nonagesimo octavo. —

Maria Christierna. (L. S.) Georg de Vrnocz. mp a tergo

Per Praefectum et Exactorem fiscales ac Requisitores Albenses tamquam commissarios Illmae Dnae principissae ad investigan. Boeronum terrae fogaras jura deputatos, praesentes lrae revisae lectae ac pro Stefano Berszan de Synca et Stan Bojle de Ohaba, lineam generationis suae ad introscriptas personas manifeste deducen. in vigore relictas. In fogaras die 27 Mens. Febr. Anno 1671. —

(Va urmă.)

*) Le vomu publică si noi.

ordinarîe pentru fapte comise în funcțiune, însă numai după o decizie încuviințată de consiliul de stat. Asta încuviințare, asta autorizare prealabilă, eră după procedur'a criminală, garanția funcționarului administrativ, contr'a usurintei, contr'a pasiunelor s'eu p'ote chiar contr'a reiei vointie a administratorilor sei.

„Într'aceea, consiliul de Stat și legea sea organică s'a desființiat. Autorizatiunea prealabilă prevedută prin procedur'a criminală (art. 492) încă se vede abrogată prin art. 26 din Constituțiune; eata cum sună acestu articolu alu Constituțiunei: „Neci o autorizatiune prealabilă nu este necesară pentru a se exercită urmariri contr'a funcționarilor pentru faptele administratiunei lor, de părțile vatemate. Casurile și modulu urmaririi se voru regulă prin anume lege. Dispositiuni speciale în codicele penalu voru determină penalitățile prepuitorilor.“

„Eata nou'a noastră lege constituțională pentru urmarirea funcționarilor administrativi.

„Ea nu face decât a radică autorizatiunea prealabilă ce se cerea mai înainte după procedur'a criminală, dară lasă unei legi speciale determinarea casurilor și modulu urmaririi. Înca la an. 1866, ministrulu Ioann Ghic'a prezentase unu proiectu de lege pentru impartirea atributiunilor consiliului de Stat, desființiatu prin Constituțiune. Acelu proiectu cuprindea și ore-cari dispositiuni relative la materi'a ce ne ocupa. Camer'a respinse aceste dispositiuni, fără ale înlocui prin altele. Atunci juristii nostri cei mai sciutori, și însuși ministrulu presedinte Ioann Ghic'a, declara că, fără legea specială cerută de Constituțiune, urmarirea funcționarilor devine imposibilă. „Prin urmare, funcționarii nu se voru urmări până nu se va face legea prevedută prin constituțiune“, suntu cuvintele testuale ale ministrului, necontradise de Camera. (Sedinti'a din 29 Iunie 1866).

„Astfelu stămu astăzi, în fati'a unui principiu enunțiat în constituțiune, dară neregulatu prin o anume lege.

„Parerea noastră este că, în ceea ce se atinge de urmarirea criminală, ministerulu publicu, singurul stăpân al acțiunei publice, chiar și până a se face legea specială pentru urmarirea funcționarilor administrativi, prin nimic'a nu este împedcatu a trage în judecată pre acești funcționari pentru crime și delictes comise în exercitiulu funcțiunei. Conformu Constituțiunei, care a abrogatu dispositiunea art. 492 din procedur'a criminală relativa la decisiunea încuviințatăre dărei în judecată, procurorulu nu va avea trebuința de nici o autorizatiune prealabilă pentru intentarea acțiunei publice; elu va încunoscintiă simplu pre ministrulu respectivu, și funcționarulu, până se va face legea specială, se va judecă înainte tribunaleloru ordinare conformu legii comune.

„Iera viitorea lege specială, credemu că se va conformă adeveratulu spiritu alu constituțiunei, deca urmarirea criminală a funcționarilor administrativi, o va regulă în modu analogu cu urmarirea judecatorilor regulată prin art. 493 și urmatorii ai procedurii criminale.

B.) Responsabilitatea civilă.

„Dară ce e de făcutu cu acțiunea civilă ce s'aru intentă unui funcționar administrativ până la facerea legii speciale? Unu funcționar administrativ prin unu faptu alu administratiunei sele, faptu care aru putea să nu fiă crimă nici delictu, aduce unu prejudiciu civilu; cum se va repară acestu prejudiciu? În puterea constituțiunei, nu mai încape îndoiela că partea vatemată p'ote, de dreptulu și fără nici o autorizatiune prealabilă, trage în judecată civilă pre funcționarulu administrativu pentru fapt'a administratiunei sele.

„Dară cari suntu casurile și care e procedur'a acestei urmări civile?

„Constituțiunea dice că casurile și modulu urmaririi se voru regulă prin anume lege.

„Asta lege încă n'o avemu?

„Ce e de făcutu până atunci? Vomu urmări ore legii comune? Înca constituțiunea chiaru prin aceea că a lasatu unei legi speciale a regulă casurile și modulu acestei urmări, a derogatu legii comune, întoemăi precum și procedura civilă a derogatu legii comune prin dispositiunile speciale ce are pentru acțiunea civilă ce se intentă asupr'a judecatorilor. E evidentu că, precum procedur'a civilă pre judecatori, de asemenea constituțiune, a

brogandu autorizatiunea prealabilă, a voit'u să garanteze pre funcționarii administrativi prin o lege specială contr'a sicanelor posibile ale particulariloru cari, după legea comună, aru puté prin acțiuni civile neterminabile să paralise administratiunea publică, să-i impedece activitatea, și să-i deprime totă autoritate și prestigiulu necesariu. Într'aceea constituțiunea noastră, deca creăza unu provisoriu în privirea responsabilității ministrilor, încatu pentru funcționari, ea se marginesce a derogă legii comune, puindu în vedere o lege specială; iera această lege specială nefiindu nici până astăzi făcută, se p'ote sustine că noi, în această privire, ne aflăm, din nenorocire, într'unu adeveratu juristiu.

„Să sperăm că, după dreptulu de inițiativa de care se bucură astăzi Camer'a că și guvernulu, cea dintâi sesiune a adunării legislative se va grăbi a pune capetu acestei anomalii.

„După ce principii aru trebui făcute această lege specială de urmarire civilă?

„Înainte de tôte, să nu perdemu din vedere că urmarirea civilă contr'a funcționarilor administrativi e o adeverată acțiune recursorie civilă contr'a acestor funcționari. Prin urmare, legea specială asupr'a acestei acțiuni va caută a fi analoga legii procedurii civile asupr'a acțiunei recursive contr'a judecatorilor.

1.) „Casurile responsabilității civile. O lege specială va enumeră ea ore tôte diversele casuri particulare de responsabilitate civilă, ori se va margini a consacra ore-cari regule generale? O enumeratiune completă a casurilor particulare e imposibilă. Prin urmare, nu remane decât enunțarea câtoru-va principii generale cari să îmbrățișeze, directu s'eu indirectu, tôte casurile de responsabilitate civilă.

„Acést'a e sistem'a adoptată de codicele civil (art. 998, și urmatorii) pentru responsabilitatea civilă comună. Totu după acestu principiu generalu alu codicelui civilu e regulată în procedur'a civilă (art. 305, și urmatorii) responsabilitatea civilă a judecatorilor. Totu acestu principiu caută a servi de basă și legii responsabilității civile a funcționarilor administrativi, în ceea ce se atinge de casurile responsabilității lor.

„Acést'a sistemă a codicelui Napoleonu, adoptată de tôte legislatiunile civile moderne afara de cea prussiană, în practica nu a datu vre-odata locu la vre-unu inconvenientu seriosu.

(Va urmă)

Varietăți.

** Escel. Sea Commissariulu reg. va face o caletoria în părțile nordice ale Transilvaniei în decursulu acestei septemane.

** O îndreptare. H. Zlg. trage atențiunea cetitoriloru mai alesu afara din țiera asupr'a unei sciri nefundate, publicate de mai multe foi din Pest'a și Vien'a, că adevăratu dlu Dr. Teutsch s'aru fi alesu de superintendinte transilvanu cu 54 din 55 voturi. Cu ocaziunea acést'a, pentru orientare da și o lamurire asupr'a modalității ce se observéza în biseric'a protestantă luterană din Transilvani'a cu ocaziunea alegerei de superintendinte. Înainte de tôte fia-care comună parochială alege trei candidati. Dintre acestii alege consistoriele cercuale câte siése candidati și în fine adunarea generală bisericésca alege din acestii pre superintendentele confesiunei luterane, carele nu p'orta titul'a transilvanu.

** Drumuri de feru în Transilvani'a. „K. K.“ impartășiesce lectoriloru sei în unu suplementu lângă nulu seu 110 din anulul acést'a o cartă de drumuri de feru, parte concessionate, parte proiectate. Între cele dintâi e lini'a dela Aradu până la Alb'a-Jul'a. Între cele din urmă aflăm lini'a dela Oradea-mare, preste Ciucia, Huedinu (Bánfi Hunyad), Clusiu, Agerbiciu, Teusiu, Alb'a-Jul'a cu ramii dela Clusiu preste Gherla la Bistritia și dela Haderu (lângă Ariesiu) la M. Osiorheiu. Dela Alb'a-Jul'a se continuă ambe liniile dela Aradu și Oradea-mare împreunate într'un'a preste Mediasiu, Sighisior'a Brasiovu și ese pre valea Buzelui în Romani'a. Lini'a acést'a are unu ramu dela Mediasiu preste Seica-mare și Ogn'a la Sabiiu și altulu din Trei Seane până la Gyergyo Szt Miklos. Lini'a Aradu — Alb'a-Jul'a are cunoscutulu ramu preste Hatiegu la Petrosieni. — După diuariele magiare din Clusiu lu-

crările de pamentu pentru drumulu de feru au să se începă în septemana a două a lunei lui Octomvrie.

** (Focu.) În satulu învecinatu Sielimberu (Schellenberg) se escă Sambata sér'a pre la 10 ore unu focu înfricosiatu, care a duratu până pre la 1 ora după mediă-nopte. Vre-o 40—45 de economi a remasu fără de bucate, pentru ei și familiile lor, fără de nutretiu pentru vitele lor și vre-o patru și fără de acoperisiu. — Necasulu în care se vedu asemeni bieti economi și-lu p'ote întâi ori ce omn cu anima și asiă umanitatea impune ori cărui a dá după puterile sele manganerea putincioasă fără de a caută cui o da.

** Tergulu Sabiiulu din septemana trecută numitu și tergu de tōmna au fostu preste totu unu tergu bunu și bine cautate. Tergulu de vite, care premerge celui de manufacturi și alte producte au fostu foarte cercetatu și a avutu o vendiare de 4000 vite cornute. Parechi'a de boi bunu eră între 190 până la 240 fl. calitate mai de rendu 160 fl. și mai slabi dela 45—90 fl. Cai s'au vendutu cam 1,200 mai cu sēma cai tineri. Cumperatorii în cea mai mare parte banatieni. Pretiulu calioru celoru mai multi din tergu au variatu între 40 și 240 fl. o singura parecchia cai de trasura s'a vendutu cu 1000 fl. Oi s'au vendutu vre-o 4000 cu pretiu 7 până 12 fl. parecchia. Porci s'au tinutu în pretiu. Celelalte producte crude încă au fostu bine reprezentate și cu pretiuri. Preste totu la tergu asiă numitu liberu se p'ote dice că eră circulațiune viă de bani și asiă și dispusetiunea vendiatoriloru eră mai serina.

Mai nou.

Unu telegramu din 17 Sep. la „Unio“ spune că diel'a Ungariei se va adună în 29 a lunei curente.

Nr. 16—1 Concursu

Spre ocuparea statiunei de invatiatoriu la scōl'a comună gr. or. din Danesiu se deschide concursu până în 25 Septembrie a. c. st. v.

Cu acést'a statiune suntu împreunate următoarele emolumente:

in bani 30 fl. v. a. în bucate 70 ferdele de cucurușu, 1/2 jugeru de aratura, un'a grădina de legumă, cuartiru liberu și lemne de ajunsu.

Doritorii de a ocupă acést'a statiune sa-si tramita până la terminulu de susu la subscrișulu:

- Atestatu de botezu că suntu de religi'a gr. or.
- Testimoniile loru școlastice că au absolvatu ce-lu puțin 2-3 clase gimnasiale și cursulu pedagogicu cu succesu bunu,
- Atestatu despre purtările loru moralice și politice.

Cei, cari știu cântările bisericesci se voru preferă.

Sighisior'a 26 Augustu 1867.

Inspectoratul distr. școl. gr. or. alu Sighisior'eii.
Zacharie Boiu Protop.
și Insp. școl. distr.

10—2 Concursu.

Pentru postulu de invatiatoriu la scōl'a populară gr. or. din Orasiu Alb'a—Iuli'a cu care suntu împreunate următoarele emolumente:

- salariu pentru anul școlaru 140 fl. v. a.
- cuartiru liberu, și
- 4 orgii de lemne.

Doritorii de a ocupă acestu postu invatiatorescu, au a-si tramete documentele timbrate și francate la subscrișulu până în 15 Septembrie a. c. st. v. documentandu:

- ca suntu de religiunea gr. or.
- ca au absolvatu 4 clase gimnasiale, cursulu pedagogicu cu succesu bunu; să șcia limb'a ungara și germană.
- ca șcia tipiculu bisericii noastre, și cântăretiu bunu;
- sa aiba atestatu despre purtările loru morale și politice.

Alb'a-Iuli'a 28 Augustu 1867.

Alexandru Tordasienu
Adm. Prot. gr. or. alu Albei-Iuliei și Inspect. școl.

Burs'a de Vienn'a.

Din 6/18 Septembrie 1867.

Metalicele 5% 56 70 Act. de creditu 180 30
Imprumut. nat. 5% 65 40 Argintulu 121 25
Actiile de banca 681 1/2 Galbinulu 5 88 1/2